

Knivsta kommun

2010-05-12

741 75 Knivsta

Dnr 43-2010:264

Lagga skola

741 93 Knivsta

Långhundra skola

Husby-Långhundra

741 95 Knivsta

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Lagga och Långhundra skolor
i Knivsta kommun

2010-05-12

Rektorn vid Lagga och Långhundra skolor

741 95 Knivsta

Tillsyn i Lagga och Långhundra skolor

Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Lagga och Långhundra skolor och Knivsta kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

De resultat som skolorna redovisar från de nationella ämnesproven i årskurs 5 indikerar att Lagga skola behöver förbättra kunskapsresultaten i flera ämnen. På Lagga skola nådde 38 procent av eleverna inte kravnivån för samtliga delprov i ämnet engelska och 29 procent av eleverna nådde inte kravnivån för samtliga delprov i ämnet svenska, vilket Skolinspektionen bedömer som mycket lågt. På Långhundra skola behöver kunskapsresultaten förbättras bland annat i matematik.

Kommunens statistik över de nationella ämnesproven i årskurs 3 indikerar att även kunskapsresultaten i årskurs 3 behöver förbättras, framför allt på Lagga skola.

Båda skolorna har ett system med klasslärare som ansvarar för nästan all undervisning i sin klass. Samverkan mellan klasserna sker i begränsad utsträckning, vilket försvårar möjligheten att använda vars och ens kompetens på ett maximalt sätt. Detta får i en del fall till följd att lärare saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Vid tillsynsbesöket såg inspektörerna exempel på lektioner med kreativitet och arbetsglädje men också lektioner där motsatsen rådde. Vid intervjuer med lärare och elever framgår att undervisningen i varierande grad upplevs som stimulerande och anpassas till elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Lärarna genomför utvecklingssamtal med elever och elevernas vårdnadshavare minst en gång per termin. I samband med utvecklingssamtalen upprättas individuella utvecklingsplaner. Dessa innehåller dock inte alltid skriftliga omdömen som redovisar elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Skolornas åtgärdsprogram behöver i vissa avseenden förtydligas. En ny mall har tagits fram i kommunen för skolornas kommande arbete med åtgärdsprogrammen som enligt rektorn tydligare utgår från Skolverkets allmänna råd. Denna mall har dock ännu inte implementerats på skolorna.

De elever som inspektörerna har samtalat med uppger att de känner sig trygga på skolorna. Det saknas dock aktuella planer mot kränkande behandling på båda skolorna, vilket strider mot skollagen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Lagga och Långhundra skolor identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Måluppfyllelsen i Lagga och Långhundra skolor är inte tillräckligt hög. Resultaten på de nationella ämnesproven indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras, framför allt i Lagga skola (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Lärare på båda skolorna saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3-4 § skollagen).
- Lärarnas arbete på Lagga och Långhundra skolor med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling, uppfyller inte grundskoleförordningens krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- I Lagga skola anpassar inte alla lärare undervisningen efter varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande så att de stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt utveckla nyfikenhet och lust att lära (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Samverkan mellan lärarna för att göra skolan till en god miljö för lärandet är inte tillräckligt väl utvecklad på båda skolorna (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer, Lpo 94, 2.5 Övergång och samverkan, Riktlinjer).
- Rektorn säkerställer inte att skolornas arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i planer mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).

- De åtgärdsprogram som upprättas på båda skolorna är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-3.

Rektorn och Knivsta kommun har ansvar för att Lagga och Långhundra skolors brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Knivsta kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Knivsta kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Elisabeth Ritchey deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Ing-Marie Littmann

Utredare

Bilagor:

- | | |
|-----------------|---|
| Bilaga 1 | Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan |
| Bilaga 2 | Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lagga skola |
| Bilaga 3 | Tillsynsprotokoll och bedömningar för Långhundra skola |

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Knivsta kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Lagga och Långhundra skolor den 14-15 april 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I Lagga och Långhundra skolor intervjuades rektorn. Samtal fördes också med personal, elever och föräldrar. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1.: Antal elever på Lagga och Långhundra skolor

Lagga skola	Antal elever
Förskoleklass	17
Grundskoleklass	96

Långhundra skola	Antal elever
Förskoleklass	13
Grundskoleklass	85

Källa: Skolornas egna uppgifter februari 2010

Lagga skola ligger drygt 10 kilometer norr om Knivsta tätort. På skolan finns förskoleklass och sex åldershomogena klasser. Årskurserna 5 och 6 har dock en del av sin verksamhet tillsammans, eftersom dessa grupper är relativt små. På skolan finns också fritidshem. Upptagningsområdet är stort till ytan, vilket gör att de flesta elever åker skolskjuts till och från skolan. Skolan har egen idrottssal, men för undervisning i ämnena slöjd, hem- och konsumentkunskap samt moderna språk bussas eleverna till Thunmanskolan i Knivsta.

Långhundra skola ligger cirka 15 kilometer öster om Knivsta tätort. På skolan finns förskoleklass, klass 1, klass 2-3, klass 4 och klass 5-6. På skolan finns också fritidshem. Även till Långhundra skola åker de flesta elever skolskjuts till och från skolan. Undervisning i ämnena slöjd, hem- och konsumentkunskap samt moderna språk sker i Thunmanskolan i Knivsta.

Lagga och Långhundra skolor har tidigare tillhört olika rektorsområden, men har sedan januari 2009 gemensam rektor, som också ansvarar för Lagga förskola, Långhundra förskola samt fem familjedaghem i Lagga. Nuvarande rektor har tjänstgjort på skolorna sedan augusti 2009. Till sin hjälp har rektor en arbetslagsledare på Lagga skola och en arbetslagsledare på Långhundra skola. Rektor träffar arbetslagsledaren på respektive skola minst en gång varje vecka och hela ledningsgruppen med båda arbetslagsledarna och rektor träffas minst en gång varje månad.

Lagga och Långhundra skolor har börjat jobba tillsammans med vissa utvecklingsarbeten, till exempel användande av ett webbverktyg för dokumentation och bedömningar samt arbetsgång för elever i behov av särskilt stöd.

Tillsynen innefattar förskoleklassen och grundskolan. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg beskrivs i separat rapport.

Tillsynsprotokoll för Lagga skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen i Lagga skola är inte tillräckligt hög. Resultaten på de nationella ämnesproven indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras både i årskurs 5 och i årskurs 3.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan.
Kursplanerna

Motivering:

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar Lagga skolas egen statistik från år 2009 att 79 procent av eleverna klarade samtliga delprov i matematik, 71 procent klarade proven i svenska och 62 procent nådde målen på samtliga delprov i engelska. Alla resultaten är en förbättring jämfört med föregående år, men resultaten har varierat över tid och ibland varit bättre och ibland sämre. Lagga skola saknar sammanställning över skillnaden i resultat mellan flickor och pojkar, men nämner i kvalitetsredovisningen att flickor presterar bättre än pojkar på de nationella ämnesproven. Resultaten har i mycket liten mån analyserats i skolans kvalitetsredovisning. Resultatet på de nationella ämnesproven indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras i årskurs 5. Lagga skola behöver också analysera resultaten både beträffande måluppfyllelse och ur genusperspektiv.

I enhetens kvalitetsredovisning redogörs översiktligt för resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3. Eleverna uppges ha uppnått goda resultat. Kommunens egen statistik visar dock att endast 71 procent av eleverna klarade samtliga delprov i matematik respektive svenska, vilket indikerar att kunskapsresultaten behöver förbättras även i årskurs 3.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Lärare på Lagga skola saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3-4 §§ skollagen

Motivering:

Enligt uppgifter från skolans rektor och i samtal med lärare framkommer att flera lärare på Lagga skola saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Systemet med klasslärare som ansvarar för nästan all undervisning i sin klass försvårar möjligheten att använda vars och ens kompetens på ett maximalt sätt, eftersom samverkan mellan klasserna sker i begränsad utsträckning.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling, uppfyller inte grundskoleförordningens krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Lagga skola upprättas individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalet i ett webbaserat program. De individuella utvecklingsplanerna och de skriftliga omdömen som utgör underlag till dessa är dock av skiftande kvalitet. Omdömen saknas för några ämnen. Till exempel får eleverna även i de högre årskurserna på skolan skriftliga omdömen i SO och i NO och inte i varje ämne som hör till respektive ämnesblock. Det är otydligt vilka mål som avses i planerna; om det är de nationella målen för årskurs 5 eller skolans lokala mål för respektive årskurs. I planerna framgår inte heller tydligt vilka insatser som ska göras av skolan utifrån de nationella kursplanerna för att stödja och stimulera elevens fortsatta kunskapsutveckling.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

I Lagga skola anpassar inte alla lärare undervisningen efter varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande så att de stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt utveckla nyfikenhet och lust att lära.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning
Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Av samtal med lärare och elever samt av besök i verksamheten framgår att flera av skolans lärare arbetar målmedvetet med att stimulera elevernas lust till lärande. Av samtalen och klassrumsbesöken framgår dock att undervisningen i varierande grad upplevs som lustfylld och utgår från elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Tillsynen visar också att undervisningen inte alltid ger de duktiga eleverna tillräckliga utmaningar och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt inom läroplanens och kursplanernas ram. Vissa elever uttrycker att de i liten utsträckning får ytterligare utmaningar om de upplever arbetet som alltför enkelt. I stället förväntas alla elever i vissa grupper arbeta med samma uppgifter och färdigställa dem samtidigt.

Bedömning:

Samverkan mellan lärarna för att göra skolan till en god miljö för lärandet är inte tillräckligt väl utvecklat på Lagga skola.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Av intervjuer och samtal med rektorn och lärare framgår att, trots att skolan är liten, finns det brister i samverkan både mellan lärare i olika klasser samt mellan skolans lärare och personalen på fritidshemmet.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Av intervjuer och samtal med rektorn, lärare och elever framkommer att Lagga skola ser allvarligt på mobbning och andra former av kränkande behandling och att det pågår ett aktivt värdegrundsarbete. Enligt rektorn pågår ett arbete för att kartlägga områden på skolan där insatser behöver genomföras under året. På skolan finns emellertid ingen aktuell årlig plan mot kränkande behandling. Den plan som finns på Lagga skola är från 2008 och saknar slutsatser av en aktuell kartläggning. Likaså saknas en beskrivning av konkreta mål och tidsbestämda åtgärder till följd av en kartläggning.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

De åtgärdsprogram som upprättas på Lagga skola är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Lagga skola uppger rektorn och lärarna att åtgärdsprogram upprättas för alla elever i behov av särskilt stöd och skolan har arbetat med att skapa rutiner för hur stödinsatser ska ges och åtgärdsprogram upprättas. Skolinspektionen har tagit del av några åtgärdsprogram på skolan. Det varierar mellan åtgärdsprogrammen hur väl det framgår vilka behov eleven har. Det varierar också hur väl åtgärdsprogrammen beskriver hur elevens behov ska tillgodoses. De åtgärder som föreslås är ofta otydliga och inte konkreta. Dessutom framgår inte alltid hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Tillsynsprotokoll för Långhundra skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen i Långhundra skola är inte tillräckligt hög. Resultaten på de nationella ämnesproven indikerar att elevernas kunskapsresultat kan förbättras i vissa ämnen både i årskurs 5 och årskurs 3.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan.
Kursplanerna

Motivering:

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar Långhundra skolas egen statistik från år 2009 att 100 procent av eleverna klarade samtliga delprov i engelska och i svenska och 88 procent nådde målen på samtliga delprov i matematik. Alla resultaten är en förbättring jämfört med föregående år, men resultaten, särskilt i matematik, har varierat över tid och ibland varit bättre och ibland sämre. Långhundra skola saknar sammanställning över skillnaden i resultat mellan flickor och pojkar, och redovisar inte heller resultaten för varje delprov. Resultaten analyseras inte i skolans kvalitetsredovisning, där det enbart konstateras att måluppfyllelsen är god. Långhundra skola behöver analysera resultaten både beträffande måluppfyllelse och ur genusperspektiv samt sträva efter högre måluppfyllelse i matematik.

I skolans kvalitetsredovisning redogörs översiktligt för resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3. Samtliga elever nådde målen på samtliga delprov i svenska och i matematik redovisas att nästan alla elever klarade nivån för godkänt. Enligt kommunens egen statistik klarade 78 procent av eleverna samtliga delprov i matematik. Långhundra skola bör därför sträva efter att höja måluppfyllelsen i matematik. I kvalitetsredovisningen redovisas också att nästan alla elever i årskurs 3 nådde punkt 15 på läsutvecklingsschemat LUS, vilket är det lokala målet för årskurs 3.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Lärare på Långhundra skola saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3-4 §§ skollagen

Motivering:

Enligt uppgifter från skolans rektor och i samtal med lärare framkommer att flera lärare på Långhundra skola saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Systemet med klasslärare som ansvarar för nästan all undervisning i sin klass försvårar möjligheten att använda vars och ens kompetens på ett maximalt sätt, eftersom samverkan mellan klasserna sker i begränsad utsträckning.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling, uppfyller inte grundskoleförordningens krav då det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Långhundra skola upprättas individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalet i ett webbaserat program. De individuella utvecklingsplanerna och de skriftliga omdömen som utgör underlag till dessa är dock av skiftande kvalitet. Omdömen saknas för några ämnen. Till exempel får eleverna även i de högre årskurserna på skolan skriftliga omdömen i SO och i NO och inte i varje ämne som hör till respektive ämnesblock. Det är otydligt vilka mål som avses i planerna; om det är de nationella målen för årskurs 5 eller skolans lokala mål för respektive årskurs. I planerna framgår inte heller tydligt vilka insatser som ska göras av skolan utifrån de nationella kursplanerna för att stödja och stimulera elevens fortsatta kunskapsutveckling.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Samverkan mellan lärarna för att göra skolan till en god miljö för lärandet är inte tillräckligt väl utvecklad på Långhundra skola.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Av intervjuer och samtal med rektorn och lärare framgår att, trots att skolan är liten, finns det vissa brister i samverkan både mellan lärare i olika klasser samt mellan skolans arbetslag och personalen på fritidshemmet.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Av intervjuer och samtal med rektorn, lärare och elever framkommer att Långhundra skola ser allvarligt på mobbning och andra former av kränkande behandling och att det pågår ett aktivt värdegrundsarbete. Enligt rektorn pågår ett arbete för att kartlägga områden på skolan där insatser behöver genomföras under året. På skolan finns emellertid ingen aktuell årlig plan mot kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

De åtgärdsprogram som upprättas på Långhundra skola är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Långhundra skola uppger rektorn och lärarna att åtgärdsprogram upprättas för alla elever i behov av särskilt stöd och skolan har arbetat med att skapa rutiner för hur stödinsatser ska ges och åtgärdsprogram upprättas. Skolinspektionen har tagit del av några åtgärdsprogram på skolan. Det varierar mellan åtgärdsprogrammen hur väl det framgår vilka behov eleven har. Det varierar också hur väl åtgärdsprogrammen beskriver hur elevens behov ska tillgodoses. De åtgärder som föreslås är ofta otydliga och inte konkreta. Dessutom framgår inte alltid hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.